

מ"ת 24038/07/14 - מדינת ישראל נגד סאלח אבו רקייק (עציר) - בעצמו, באסמה אבו רקייק - בעצמה

בית משפט השלום בבאר שבע

11 נובמבר 2014

מ"ת 24038-07-14 מדינת ישראל נ' אבו רקייק(עציר) ואח'

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיא
המבקשת מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד יעריה דרעי

נגד

המשיבים

1. סאלח אבו רקייק (עציר) - בעצמו

ע"י ב"כ עו"ד יוסי הכהן

2. באסמה אבו רקייק - בעצמה

נוכח: עו"ד אסלי סופיאן מ.ר. 28550

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

הבקשה

1. בפני בקשה לעיון חוזר ולחילוט ערבויות, במסגרתו עותרת המבקשת לעצור עד תום ההליכים את המשיב 1 ולחלט את הביטחונות שהפקיד ואת הערבות עליה חתמה המשיבה 2 במסגרת שחרורו של משיב 1 לחלופת מעצר בערובה.
2. לטענת המבקשת, המשיב 1 [להלן: "המשיב"], ששוחרר על ידי בית המשפט המחוזי בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית לילי בביתה של המשיבה 2 [להלן: "המשיבה"], ברהט הפר את תנאי שחרורו כשנמצא ביום 30.10.2014 בסמוך לשעה 03:20 ביחד עם אחר, בבאר-שבע כשהוא מסיג גבול לחצרו של אדם תוך שהוא עוטה כפפות על ידו.

רקע הבקשה

3. ברקע הבקשה, כתב אישום שהוגש כנגד המשיב ביום 13.7.2014 [ת.פ. 24029-07-14] במסגרתו יוחסה למשיב עבירה של גניבת רכב.
4. לאחר שבחנתי את הראיות לכאורה כנגד המשיב וקבעתי כי אכן קיימות ראיות לכאורה שכאלו, ואף קבעתי קיומה של עילת מעצר נוכח שלמשיב תיק נוסף המתנהל בגין עבירות רכוש בבית משפט זה [ת.פ. 15917-08-13], כשהוא אינו מתייצב לדיונים, נכון הייתי גם לבחון חלופת מעצר. אלא שהחלופה שהוצגה בפניי, שהיא מעצר בית אצל אמו של המשיב [היא המשיבה דנן], לא השביע את רצוני ועל כן הוריתי, בהחלטתי מיום 22.7.2014 על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

עמוד 1

המשיב ערר לבית המשפט המחוזי, בנוגע לקביעתי בדבר קיומה של עילת מעצר, ובמסגרת החלטתו, קבע בית המשפט המחוזי לקבל את הערר תוך קביעה כי מדובר בעבירת רכוש בודדת שלא מקימה עילת מעצר מובהקת, ואף מצא לנכון לקבל את המשיבה כערבה וכחלופת מעצר, והורה על שחרורו של המשיב בתנאים של מעצר בית לילי בין השעות 22:00 ל- 07:00 למחרת, בביתה של המשיבה ובפיקוחה המלא. עוד הורה בית המשפט על הפקדה כספית של ₪ 3,000 וכן על התחייבות עצמית של המשיב וערבות צד ג' של המשיבה, בסך של 10,000 כ"א. במסגרת תנאי השחרור בערובה נקבע, בין היתר, כי על המשיבה לדאוג להתייצבות העורר לדיונים בתיק העיקרי.

5. כאמור, המשיב נתפס ביום 30.10.2014 בשעה 03:20 בבאר-שבע כשהוא עוטה כפפות, קופץ מגדר של בית ואחר שהיה עמו נראה רעול פנים קופץ אף הוא מעל לאותה גדר ויוצא מחצר הבית ונמלט.
6. מכאן הבקשה דנן, שהוגשה ביחד עם כתב אישום חדש המייחס למשיב עבירות של הפרת הוראה חוקית, הסגת גבול, שוטטות והפרעה לשוטר, עבירות לפי סעיפים 287(א), 447(א), 216(א)(5) ו- 275 בחוק העונשין, תשל"ז - 1977, בהתאמה.

הראיות לכאורה

7. הסנגור הסכים לקיומן של ראיות לכאורה לעניין עבירת ההפרה, וכפר בקיומן של ראיות לכאורה לשאר העבירות.
- לטענת הסנגור, כל יתר העבירות המיוחסות למשיב הן עבירות המצריכות כוונה מיוחדת, ונטען כי מתקיים בענייניו סייג השכרות הואיל והמשיב, בחקירתו טען כי שתי כמות גדולה של אלכוהול.
8. עיינתי בתיק החקירה.
9. המשיב, שנתפס בשעה 03:20 נחקר כבר בשעה 05:33. בחקירתו טען כי הגיע לבד לבאר-שבע באוטובוס ובבאר-שבע **"שתיתי וודקה אולי 5 כוסות ומשם החלטתי ללכת הביתה בשעה 23:00, הייתי שתוי ולא ידעתי בדיוק איזה כיוון הלכתי בכביש, ותפס אותי שוטר"**.
לטענתו רצה ללכת ברגל לתל-שבע או במונית אבל לא הצליח לתפוס מונית. לדבריו, בבאר-שבע פגש בחור שלא הכיר קודם לכן, שלדבריו גר בחורה. בשלב מסוים נפרדו, כאמור בשעה 23:00.
כשנשאל המשיב מדוע נתפס כעבור 4 שעות בנאות לון דווקא, לא הצליח להשיב על כך, פרט לטענתו ש"היה מסטול".
השוטר שחקר את המשיב ציין בהערותו כי המשיב אינו מריח מאלכוהול [הודעת המשיב מיום 30.10.2014 ש' 43].
המשיב אישר שהיו אצלו גרביים אולם טען כי היו בכיס מכנסיו.
10. מדו"ח השוטר עומר לוי, שתפס למעשה את המשיב, עולה כי השוטר שיצא במקרה מביתו הסמוך, זיהה אדם אחר רעול פנים יוצא מחצר שכנו, הוא צעק לו לעצור אולם אותו אחר ברח. אז ראה את המשיב עצמו יורד מהגדר, התקדם לעברו מהר וצעק לעברו "עצור משטרה". לדבריו -

"החשוד נכנס לתוך כוך זבל וכאשר הוא מבחין שאני קרוב אליו זיהיתי אותו מתחבא הוא קם ומנסה לברוח. תפסתי אותו ביד ימין, החשוד ניסה להזיז את ידי בכך שנתן לה מכה, הלמתי בו מכת נטרול עם יד שמאל לכיוון הצלעות, הפלתי אותו... נטרלתי אותו ואזקתי את החשוד. חשוב לציין שעל ידיו של החשוד היו גרביים."

השוטר פירט באותו דו"ח שבמקום נתפסו מפתח צינורות, קטר, פנס ואיזמל.

בדו"ח המעצר טען המשיב כי **"לא עשיתי כלום אני מסוכסך"**.

צוין בדוח השוטר האחר שהגיע לזירה שלא נמצאו סימני פריצה בתוך חצר הבית הרלוונטי.

11. הלכה היא שבשלב זה של הדיון, לא נדרשת הוכחה מעבר לכל ספק סביר, אלא נדרשת בחינתן של הראיות, ומענה לשאלה האם קיימות ראיות לכאורה, ונקודת הנחה היא כי ההודעות נמסרו על ידי מי שיימצאו מהימנים בעדויותיהם בפני בית המשפט, וכי לא יהיה בחקירתם הנגדית של העדים כדי לכרסם בהודעותיהם במשטרה. הדגש מושם אפוא על הפוטנציאל הראייתי הטמון בראיות המוצגות בשלב זה של ההליך לבית המשפט, ובהערכה בדבר סיכוייהן של אותן ראיות לכאורה להפוך לראיות רגילות הדרושות במשפט עצמו [ראו בש"פ 8087/95 **שלמה זאדה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 133].

במסגרת בחינת הראיות לכאורה יש מקום גם לבדוק את פוטנציאל ראיות ההגנה המצויות בתיק ובכלל זה אף את גרסת המשיב עצמו [בש"פ 10234/08 **אבולקיעאן נ' מדינת ישראל** (14.12.08), פסקה 26] שאלת ה"כרסום הראייתי" אין משמעותה העלאת תמיהות כלשהן בראיות התביעה אלא יש להראות קיומן של סתירות גלויות על פניהן באופן שהגרסה תקועקע כך שלא יתאפשר לתת בה כל אמון והיא כ"משוללת יסוד" [השוו [בש"פ 352/11 **איאסי ברי נ' מדינת ישראל** (25.1.11)].

12. תיאור הדברים העולה מדו"ח השוטר עומר לוי מהווה ראיה לכאורה לכך שהמשיב אכן הסיג גבול לחצר אחרת, ובהקשר זה יצוין כי גם הימצאותו על הגדר מהווה הסגת גבול. מהדו"ח עולה גם ראיה לכאורה לעבירה של הפרעה לשוטר, בעצם ההתנגדות לעיכוב או מעצר.

באשר לעבירת השוטטות, לא מצאתי ראיה לכך והיא נבלעת בכל מקרה בעבירה של הסגת גבול במקרה דנן.

13. ומכאן לסייג השכרות הנטען:

כאמור, המשיב טען בחקירתו כי שתי אולי 5 כוסות וודקה וכי "היה מסטול". השוטר אושר אופיק שהגיע לזירת האירוע בשלב שבו השוטר עומר לוי נאבק עם המשיב, צוין בדו"ח הפעולה שלו כי **"מהחשוד נדף ריח חריף של אלכוהול"**.

מנגד, החוקר שחקר את המשיב כעבור כשעתיים וחצי [החוקר איליה מיישיב] צוין במפורש שהמשיב אינו מריח מאלכוהול.

נטען ע"י הסנגור כי מדובר ביותר מראיה פוזיטיבית אחת לכך שהמשיב היה תחת השפעת משקאות משכרים, וכי די בכך כדי להקים את סייג השכרות לקיומן של עבירות הדורשות כוונה מיוחדת.

לטעמי, אין די בראיות בתיק בשלב זה כדי להקים את סייג השכרות, בוודאי שלא לשלב בו אנו נמצאים, של בחינת הראיות לכאורה לצורך קיומו של סייג השכרות לא די בכך שייטען שהמשיב שתי אלכוהול, אפילו באופן המשפיע עליו. זהו תנאי הכרחי אולם אין הוא תנאי מספיק. על הטוען לקיומו של הסייג להראות שכתוצאה מן השכרות העובדתית, הוא חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה להבין את אשר עשה, או להבין את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה [ע"פ 7164/10 **אברהם ג'אן נ' מדינת ישראל** (28.10.2010)].

במקרה שלפנינו, קיימות די ראיות לכאורה להראות כי המשיב היה מודע למעשיו. הוא תקשר היטב עם השוטרים, בעת מעצרו ובעת חקירתו ואמר לחוקרו בשלב החקירה, כשעתיים וחצי לאחר מעצרו, כי "אינו מסטול" [ש' 34 בהודעתו מיום 30.10.2014]. הוא ידע להסביר פרטים מדויקים על זהות האדם שהיה עמו, על הכמות ששתה, על האופן בו הגיע לבאר-שבע וכיצד רצה לחזור לביתו. מדובר גם בחלוף זמן של למעלה מ-4 שעות מעת שהפסיק לשתות. טענתו של המשיב בהקשר זה, כי "היה מסטול" נטענה בעלמה ולא מעבר לכך, ואין בעצם הטענה ששתה

כדי להקים מניה וביה את סייג השכרות. אינני סבור כי העובדה ששוטר אחד הריח ריח חזק של אלכוהול מהמשיב, מהווה כרסום ראיתי.

עדיין יוכל כמובן המשיב לטעון טענה זו בהליך העיקרי אולם לעת הזו, אין בעצם העלאת הטענה, הנסיבות שפורטו לעיל, כדי להקים את סייג השכרות באופן השולל את קיומן של הראיות לכאורה לעבירות המחייבות כוונה מיוחדת, אף לא כדי "כרסום ראיתי".

ראו לעניין זה החלטה שניתנה לאחרונה ע"י כב' השופט י. דנציגר בבש"פ 6698/14 פלוני נ' מדינת ישראל (24.9.2014):

"בשלב בחינת הראיות לכאורה על ביהמ"ש לבחון האם יש בכוחו של חומר הראיות כדי להצביע על סיכוי סביר להרשעה. זאת, תוך עיון בכלל החומר הראיתי המונח לפניו. במקרה הנדון, אין חולק כי המבקש היה נתון תחת השפעת אלכוהול בעת התרחשות האירועים מושא הבקשה. אולם אין די בעצם העובדה כי המבקש היה בגילופין בעת האירוע ובסמוך לו על-מנת שתקום לו הגנת השכרות. עליו להוכיח שני תנאים מצטברים נוספים: כי לא יכול היה להבין את המעשה שעשה או את הפסול שבו או כי לא יכול היה להימנע מעשיית המעשה; וכן כי קיים קש"ס בין מצב השכרות בו היה נתון ובין אחד המצבים לעיל. בנוסף, עצם העובדה כי המבקש היה בגילופין בשעת ביצוע העבירות לכאורה אינה מובילה מיניה וביה למסקנה כי פעל במצב של שכרות. לשם כך עליו להוכיח מספר אינדיקציות נוספות שקבעה הפסיקה, למשל - עדויות בנוגע לכמות האלכוהול ששתה או לגבי סימני שכרות שניכרו בו.... בשלב זה לא ניתן לייחס לטענת העדר היסוד הנפשי והגנת השכרות משקל ראיתי של ממש אשר יש בו כדי לכרסם בתשתית הראייתית הלכאורית שהציגה המשיבה, באופן שמצדיק את שחרור המבקש ללא תנאים מגבילים כלל."

14. מכל האמור, ונוכח שדחיתי טענת הסנגור לכרסום ראיתי בשל סייג השכרות, אני קובע כי קיימות ראיות לכאורה לכל העבירות המיוחסות למשיב [למעט העבירה של שוטטות, שנבלעת בנסיבות שלפניו בעבירת הסגת הגבול].

עילת המעצר

15. עילת המעצר במקרה שלפנינו כפולה:

העילה של הסגת גבול היא עילה משמעותית במקרה דנן, על אף שלכאורה מדובר בעבירת רכוש. עברו של המשיב, קיומם של שני תיקים פתוחים המתנהלים כנגדו בעבירות רכוש רק מעצימה את אותה עילת מסוכנות הנובעת מהמשיב. גם בית המשפט המחוזי נתן דעתו לעילת המסוכנות בהחלטתו לשחרר את המשיב לחלופת מעצר [עמ"ת 61504-07-14, מיום 5.8.2014] כהאי לי שנא:

"בנסיבות אלה [של כתב האישום המקורי - א.ב.ג.] ניתן לומר כי קמה עילת מסוכנות מסוימת, על רקע חזרה על עבירות רכוש, עם זאת, איני סבורה כי אין מדובר בעילה מובהקת, בוודאי לא כזו שיש בה בסופו של יום כדי להשאיר את העורר במעצר עד תום ההליכים."

ברור, שכיום, נוכח הצטברות של עבירת רכוש נוספת, בוודאי שמתחזקת עילת המסוכנות מהמשיב.

16. העילה הנוספת שהתווספה היא העילה של הפרת הוראה חוקית. וזו כבר עילה עצמאית נוספת.

בהתאם לסעיף 21(א)(2) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996 [להלן: "חוק

המעצרים], מדובר בעילת מעצר עצמאית, העומדת בפני עצמה ואיננה קשורה לעילות המעצר האחרות. עילה זו נובעת מהחשיבות שייחס המחוקק לעובדת הפרת תנאי מתנאי הערובה שנקבעו לנאשם בשים לב לכך שחלופת מעצר מבוססת קודם כל על יכולת בית המשפט ליתן אמון בנאשם, שלא ינצל את השחרור כדי לעבור עבירה, להתחמק מן הדין או לשבש הליכי משפט. מרגע שהופר אמון זה, ואפילו אם לא בוצעה עבירה נוספת יתקשה בית המשפט לשוב וליתן את האמון הנדרש בנאשם פעם נוספת [השוו בש"פ 7364/09 **מדינת ישראל נ' יניב אדרי** (17.9.2009)].

לא רק שהנאשם הפר את מעצר הבית, הוא גם נתפס מסיג גבול ואף הפריע לשוטר. העבירה הנלווית הראשונה של הסגת הגבול בבאר-שבע, במרחק משמעותי ממעצר הבית ברהט, מלמדת שלנאשם אין כל מורא מהדין ואין לו מרות של חלופת המעצר והוא ניצל את עובדת שחרורו כדי לעבור עבירה. מטעמים אלו בוודאי שקיימת עילת מעצר מובהקת [ראו גם בש"פ 5673/12 **מאיר אטינגר נ' מדינת ישראל** (6.8.2012)].

17. ועוד: הנאשם לא התייצב לדיונים במשפטו בתיק העיקרי.

הנאשם לא התייצב לדיון הראשון במשפטו ביום 22.9.2014, למרות שמועד זה נמסר לו כבר בהחלטתי בתיק המעצר מיום 22.7.2014. הנאשם גם לא יצר קשר עם בא-כוחו. בא-כוחו אפילו לא הצליח ליצור קשר עם הערבים בתיק.

העובדה שהנאשם לא מתייצב לדיונים מהווה אף היא עילת מעצר.

18. **העולה מכל המקובץ, כי קיימות עילות מעצר מובהקות.**

סוגיית חלופת המעצר

19. לטענת הסנגור, יש מקום להחזיר את המשיב לתנאי מעצר הבית, אפילו לאותה חלופה, תוך צמצום ההקלה שהיתה בבית המשפט המחוזי.

20. בשונה מהדיון הראשון לבקשה למעצר עד תום ההליכים, הרי שבהתאם לסעיף 21(ב)(1) בחוק המעצרים אין חובה בשלב זה, לבחון חלופת מעצר. ככל שעילת המעצר נובעת מהפרת תנאי השחרור בערובה [עילה לפי סעיף 21(א)(2)], כי אז לא מוטלת החובה לבחון חלופת מעצר [ראו בש"פ 7364/09 הנ"ל].

21. המשיבה 2, הגב' בסמה אבו רקייק, אמו של המשיב, התייצבה לדיון בבית המשפט. לטענתה סברה כי מעצר הבית מסתיים ביום 1.10.2014. היא לא ידעה לומר מי אמר לה זאת. היא סיפרה שביום 1.10.2014 התקשרה לעורך דינו של הנאשם והוא אמר שהיה דיון יום קודם.

אציין כי, ביום 1.10.2014 היה קבוע לנאשם דיון בתיק אחר בבית המשפט.

"הסבר" זה של המשיבה תמוה גם נוכח שאם אכן היתה שיחה בין המשיב לבא-כוחו ביום 1.10.2014 שאז חזקה על הסנגור שהודיע לנאשם כי הוצא נגד המשיב צו מעצר, ואז ראוי היה שהמשיב היה מסגיר עצמו או לפחות מגיש בקשה כלשהי לבית המשפט.

תחת זאת לא נעשתה שום פעולה מצדו. במקום להמתין לשוטרים שיבואו אליו במסגרת צו הבאה, בחר בעצמו להפר את תנאי מעצר הבית ולבצע עבירות בבאר-שבע.

המשיבה טענה שלא ידעה על הדיון ביום 22.9.2014.

22. שאלה אחת היא לעת הדיון בבקשה לחלט את ערבותה, ושאלה אחרת היא האם היא ראויה לשמש שוב כחלופה.

את אשר יגורנו באנו, וחלופה זו, אכן הוכיחה שאינה עוד יכולה לשמש כחלופת מעצר. בחקירתה במשטרה טענה המשיבה כי מי שאמר לה שמעצר הבית מסתיים ביום 1.10.2014 הוא המשיב בעצמו. משיבה זו אינה מפעילה מרותה על המשיב, אלא נהפוך הוא, היא כלי בידי המשיב ואין עוד מקום לשקלה כחלופת מעצר.

23. כיוון שלא הוצגה כל חלופה אחרת, ונוכח שמלכתחילה אין עוד ליתן אמון במשיב, שאז דינו להיעצר עד תום ההליכים.

חילוט הביטחונות

24. ההפקדה הכספית שהופקדה עבור הבטחת תנאי שחרורו של המשיב, וכן ההתחייבות עליה חתם, בוודאי שצריכים להיות מחולטים.

25. סמכותו של בית המשפט להורות על חילוט כספי הערובה מקורה בסעיף 51 בחוק המעצרים וסמכות זו שבשיקול דעת תיבחן בכל מקרה לגופו.

חילוט הערבות מבהיר לנאשם הספציפי - ומאותת לציבור הנאשמים בכלל - כי ישנו "מחיר" להפרת תנאי השחרור ולהפרת האמון שנתן בו בית המשפט. מעת שקובע בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה להפרת תנאי השחרור קמה הסמכות להורות על חילוט הערבויות, כולן או חלקן [בש"פ 8396/12 מוחסן חוסאם נ' מדינת ישראל (28.11.2012)].

26. הביטחונות אינן עומדים בפני עצמם אלא הם נועדו להבטיח את קיום תנאי השחרור בערובה, ומשאכזב המשיב ולא שמר את תנאי שחרורו, הן בכך שלא התייצב לדיונים והן בכך שבחר לעבור עבירות רכוש נוספות באמצע הלילה רחוק ממעצר הבית הלילי - אין אלא להורות על החילוט.

במקרה דנן, לא מדובר על סכום משמעותי והוא בוודאי מידתי נוכח ההפרות המשמעותיות של תנאי השחרור בערובה.

די בכך כדי לקבל את הבקשה ולהורות על חילוט הביטחונות שהפקיד המשיב עצמו.

לגבי אמו, המשיבה, אני סבור שיש מקום לאפשר לה ללמוד את הבקשה ולטעון לגביה, גם לאחר שתבחן את שאלת ייצוגה.

סוף דבר:

27. קיימות ראיות לכאורה, ועילות מעצר לא מועטות. אין כל חלופה ראויה, ועל כן אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

28. אני מורה על חילוט הפיקדון בסך ₪ 3,000 שאותו הפקיד המשיב בקופת בית המשפט ומורה על חילוט ההתחייבות העצמית עליה חתם בסך של ₪ 10,000.

29. באשר למשיבה, אני קובע דיון נוסף לבקשה לחילוט ערבותה, וזאת לאחר שתלמד את הבקשה ותחליט האם היא מעוניינת להיות מיוצגת בהליך.

30. הדיון בעניינה של המשיבה 2 נקבע ליום 04/12/2014 בשעה 14:00 בפני כב' השופט יואב עטר. אני מבהיר למשיבה כי אם לא תתייצב לדיון ניתן יהיה להורות על חילוט ערבותה גם בהעדרה.

ניתנה והודעה היום י"ח חשוון תשע"ה, 11/11/2014 במעמד הנוכחים.

עמוד 6

איתי ברסלר-גונן , סגן נשיא

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

משחרר את עו"ד יוסי הכהן ואת הסנגוריה הציבורית מייצוגו של הנאשם.
המזכירות תרשום לפניה, כי הנאשם מיוצג גם בתיק העיקרי על ידי עו"ד אסלי סופיאן, מ.ר. 28550.

ניתנה והודעה היום י"ח חשוון תשע"ה, 11/11/2014 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן , סגן נשיא